

T. S. KRIVOV

LENINILÄISESSÄ RIVISTÖSSÄ

Lokakuun 26 (marraskuun 8) päivänä 1917 eli seuraavana päivänä sen jälkeen, kun vallankumous oli voittanut Pietarissa, pystytettiin Neuvostovalta myös meillä, Ufan kaupungissa. Mutta vaara uhkasi joka puolelta. Me tiesimme, että kasakat aikoivat atamaani Dutovin johdolla nostaa aivan lähiaikoina vastavallankumouksellisen kapinan. Oli valmistauduttava antamaan vastaisku. Mutta ei ollut riittävästi aseita. Aseita ei ollut riittävästi edes niiden vilja- ja lihalastissa olevien junien vartiointiin, joita me lähetimme nälänhätää kärsiville maamme keskialueille. Läänin vallankumouksellinen komitea päätti lähettää Pietariin edustajansa tekemään selostuksen Kansankomissaarien Neuvostolle, toveri Leninille Etelä-Uralilla muodostuneesta tilanteesta. Edustajaksi valittiin minut. Marraskuun alkupäivinä lähdimme matkalle — minä ja Aleksandr Dmitrijevits Tsurupa, joka matkusti Moskovaan läänien elintarvikekomissaarien neuvottelukokoukseen. Paikkamme oli lämmitettävässä tavaravaunussa, matka kesti väsyttävän kauan, suurilla asemilla seisoimme vuorokausikaupalla. Luulin etten pääse Pietariin asti ensinkään.

Mutta lopulta olin kuin olinkin Smolnassa. Smolnan aukiolla oli vielä korjaamatta hiiltyneitä nuotioita, joita oli loimunnut kapinayönä. Käytävillä oli sotamiehiä, matruuseja, aseistettuja työläisiä. Vähän väliä vilahteli pussiselkiä talonpoikain valtuutettuja. Nousin kolmanteen kerrokseen, etsin huonetta, jonka numero taisi olla 71.

Huoneessa oli parhaillaan Kansankomissaarien Neuvoston istunto. Näytti siltä kuin se kohta päättyisi. Lenin seiso i pöydän ääressä, ja miltei kaikki toisetkin seisoivat. Tunsin siellä olevista Sverdlovin, Dzieržynskin ja Lunatšarskin. Sanoin nimeni ja kaupungin, mistä olin saapunut. Lenin katsoi tarkasti minuun, siristi silmiään ja sanoi:

— Olemme tavanneet. Te kävitte Pariisissa.¹ Mutta muistaakseni teillä oli toinen nimi...

Nopea vilkaisu kelloon.

— Paljonko tarvitsette aikaa, toveri Krivov?

— Kolmisenkymmentä minuuttia, Vladimir Iljitš,— sanoin minä ja kaduin heti, että tulin pyytäneeksi vähän.

Lenin purskahti railakkaaseen nauruun:

— Ei, ei, täällä ei ole läänin vallankumouskomitea! Meille ei sellainen sovi. Viisi, kymmenen minuuttia. Ja teille, kun puhutte ensimmäistä kertaa, annamme kokonaista viisitoista. Toverit, onko vastakkaisia mielipiteitä?

Selostin sekasotkuisesti, hyppien asiasta toiseen. Mutta Iljitš erotti heti tärkeimmän.

— Tarvitsetteko aseita? Matkustakaa hakemaan aseita Tulasta. Annamme teille paperin. Felix Edmundovitš,— sanoi hän Dzierżynskille,— olkaa hyvä, valmistakaa toverille asianmukainen valtuuskirja.

— Vladimir Iljitš,— sanoin minä,— olemme lähettäneet Tulaan elintarvikevaunuja.

— Se on hyvä. Se on esimerkki todellisesta proletaarisesta solidaarisuudesta... Kun puratte vaunuista viljan lastatkaa aseita.

Sanoin, että saamme Ufassa kovin vähän direktiivisähkeitä Smolnasta.

— Jakov Mihailovitš, emmekö me sitten lähetä ohjeita uralilaisille? — kysyi Iljitš Sverdlovilta.— Viipyvät varmaankin matkalla, olisi tarkastettava.— Ja sitten hän käänsi nopeasti päätään minuun päin ja sanoi: — Älkää odottako ohjeita. Toimikaa itsenäisesti, tilanteen mukaisesti ja pitäen ohjeena omaa järkeänne!

— Vladimir Iljitš, miten on meneteltävä pankin asioissa? Miten on käytettävä varoja?

— Te olette isäntiä ja isännöikää. Käyttäkää varoja säästelellästi. Vallankumous tarvitsee rahaa. Vaatikaa tilikertomukset varojen kulutuksesta tarkoin pankkisääntöjen mukaisesti... Anarkista tässä asiassa on tehtävä loppu.

Sitten hän siristi silmiään ja katsoi lämpimästi minuun.

— Toivotan teille menestystä... Nikolain aseman komendantille annetaan vastaavat ohjeet, pääsette viipymättä lähtemään Tulaan.

Poistuessani huoneesta näin kun sinne meni seuraava selostaja. Lenin johti edelleenkin istuntoa seisoen. Se nähtävästi auttoi häntä pitämään vireää ja nopeaa tahtia.

¹ Taantumisvuosina näiden muistelmien kirjoittaja oli noin vuoden maanpaossa ja näki Pariisissa ensi kerran V. I. Leninin.— *Toim.*

Kohta Dzierżyński antoi minulle allekirjoituksellaan varustetun valtakirjan. Siinä sanottiin: „Sotilaallinen vallankumouskomitea täten todistaa, että se on antanut тов. Timofei Krivoville tehtäväksi toimittaa aseita ja patruunia Työvään ja Sotilaiden edustajain Ufan Neuvostolle. Sotilaallinen vallankumouskomitea kehottaa kaikkia henkilöitä ja järjestöjä päästämään vapaasti aselastin ja antamaan тов. Krivoville kaikkinaista apua”. Ja niin lähdin Tulaan.

Tulasta Ufaan toimitetut konekiväärit, kiväärit ja patruunat ehtivät parhaaseen aikaan. Alkoivat yhteenotot dutovilaisten ja sittemmin myös Koltšakin rosvojoukkioiden kanssa. Monia erinomaisia tovereitamme kaatui taisteluissa. Ufan edustalla kaatui kaksi Jakutovin tytärtä, nuorisoliittolaiset Galina ja Nadežda. Nadeždaan osui kuula hetkellä, jolloin hän kantoi taistelukuultä haavoittunutta soturia. Galina lähti tiedusteluun Koltšakin joukkojen selustaan, joutui vangiksi ja kuoli kidutettuna. Muistelin surulla kaatuneita ystäviäni, tovereitani, jotka eivät saaneet elää voittoon asti, kuunnellessani Leninin sanoja kun hän avasi puolueen X edustajakokouksen:

— ...Kokoonnumme ensi kertaa edustajakokoukseen oloissa, jolloin Neuvostotasavallan alueella ei ole maailman kapitalistien ja imperialistien tukemia vihollisotajoukkoja.

Puolueen X edustajakokouksessa minut valittiin Keskuskontrollikomissioon. Se muodostettiin Vladimir Iljitšin aloitteesta ja oli sen hänen mielestään oltava „puolueen ja proletaarisen omantunnon elin”. Lenin antoi KKK:lle suuren merkityksen taistelussa puolueen yhtenäisyyden puolesta. Edustajakokouksen päätöksissä sanottiin, että kontrollikomissioiden on juurittava pois „puolueeseen salamyhkää tunkeutuva byrokratismi, karrierismi, puolueen jäsenen puolue- ja neuvostoasemansa väärinkäyttö, toverillisten suhteiden rikkinen puolueen sisällä...”.

Iljitš ehdotti, että Politbyroon istunnoissa olisi välttämättä läsnä joku KKK:n jäsenistä. Olin monia kertoja näissä istunnoissa, joita johti Lenin. Tavallisesti hän tuli työhuoneestaan 1—2 minuuttia ennen byroon istunnon alkamista, otti liivintaskustaan vanhanaikaisen kellon, asetti sen vasemmalle kämmelleen kiinnittäen remmillä käteen. Istunto alkoi täsmälleen määrättyä aikana sekunnin tarkkuudella. Saman kellon mukaan Lenin seurasi puheille myönnetyn ajan noudattamista ja keskeytti hyvin päättävästi jokaisen, joka ylitti ajan. Ja tavallisesti puhujat pitivät varoen silmällä Iljitšin vasenta kämmettä, missä oli kello. Mainittakoon että Lenin käytti puheenjohtajan valtaa vain silloin, kun ei noudatettu työjärjestyksessä vahvistettua puhumisaikaa. Muutoin hän ei tehnyt koskaan välihuomautuksia, jotka olisivat saattaneet puhujan pois tolalta, häiritä ilmaismasta ajatusta loppuun. Lenin kuunteli puhujia erittäin tark-

kaavaisesti ehtien samalla seurata kelloa, tehdä merkintöjä edessään oleviin papereihin ja kirjoittaa lappuja Politbyroon jäsenille. Yleensä kysymykset valmistettiin istuntoihin niin, ettei niitä tarvinnut pitkään käsitellä. Mutta jos kerran syntyi väittely, Lenin ei tyrkyttänyt omaa mielipidettään, pyrki punnitsemaan kaikki „puolesta” ja „vastaan” ja toisinaan sanoi: „Lykätäkäämme ratkaisu seuraavaan kertaan. Pitää neuvotella Marxin kanssa”.

Kerran minun piti keskustella Vladimir Iljitšin kanssa KKK:n asioista. Oikeammin sanoen erästä konkreettisesta kysymyksestä. Se oli seuraava. Leninin aloitteesta oli Moskovassa avattu väittelyklubi. Tämän klubin kokouksissa käsiteltiin puolueen sisäisen elämän kysymyksiä, niissä syntyi kovia väittelyitä. Kerran väittelyn aikana eräs huomattu Moskovan puoluejärjestön työntekijä puheinnossaan ilmaisi itseasiassa valtiosalaisuuden kertoen päätöksestä, jota vasta valmisteltiin hallituksessa ja jota ei vielä saanut antaa julkisuuteen. KKK aikoi asettaa kyseisen toverin edesvastuuseen, ja minä halusin neuvotella asiasta Leninin kanssa. Politbyroon istunnon aikana lähetin Vladimir Iljitšille kirjelapun, jossa pyysin saada istunnon jälkeen keskustella hänen kanssaan. Lenin nyökäytti päätään, ja kun kaikki olivat lähteneet jäin minä huoneeseen. Istuin pitkän pöydän toisessa päässä, jonka toinen pää ulottui Vladimir Iljitšin pöydään. Aioin puhua paikaltani. Mutta Iljitš pyysi minua istumaan vierelleen ja viihtyisässä asennossa, jalka toisella jalalla, oli valmis kuuntelemaan. Esitin asian olemuksen ja lopuksi sanoin:

— Odotamme teidän päätöstänne...

— Minunko?— Lenin nosti ihmeissään päätään. — Miksi minun? Olenko minä KKK? Edustajakokous on valinnut teidät ja toverinne. Teillä on päätösvalta.

— Mutta teidän mielipiteenne, Vladimir Iljitš?

— Se on toinen asia. Mielipiteeni voin lausua. Pidän tekoa sopimattomana. Asiaa käsitellessänne voitte huomioida sen erään puolueenjäsenen ilmaisemana mielipiteenä. Ei enempää... Ja mitä tulee rangaistukseen, niin siitä en sano mitään. Se kuuluu kokonaan ja täydellisesti Kontrollikomission toimivaltaan...

Sellainen oli se keskustelu.

Ja vielä erästä Leninin luonteenpiirteestä, josta on jo paljon kirjoitettu ja josta tekee mieli puhua aina uudelleen ja taas uudelleen.

Huomaavaisuus ihmistä kohtaan...

Puolueen XI edustajakokouksen väliajalla tuli kerran luokseni Leninin sihteeri Maria Ignatjevna Glasser.

— Timofei Stepanovitš, pyydän teitä menemään tuohon huoneeseen.

— Miksi?

— Olkaa hyvä. Vladimir Iljitš käski...

Menin. Avasin oven, ja vastaan tuli Dzierżynski napittaen kävellessään sotilaspuuseroan.

— Aha, sinäkin satuit! No, tule, tule!..

Huoneessa oli kolme miestä valkoiset takit yllään: kaksi vanhempaa ja yksi nuori. Se nuorempi, joka oli tulkki, pyysi minua riisuutumaan, että herrat saksalaiset professorit voisivat tarkastaa terveyteni. Tiesin että Politbyroon päätöksellä oli kutsuttu Leninille kaksi tunnettua lääkäriä: Klemperer Berliinistä ja Förster Itävallasta. Mutta en tiennyt, että Iljitš oli pyytänyt heitä tarkastamaan ryhmän puolueyöntekijöitä, jotka tsaarivallan aikana olivat istuneet vankiloissa ja olleet pakkotöissä... Älä hangoittele vastaan jouduttuasi lääkärien kynsiin! Ja nöyrästi annoin tarkastaa rintani, selkäni, vatsani, ja kuuluisat lääketieteilijät kirjoittivat, kirjoittivat ja kirjoittivat...

Tarkastuksen jälkeen meille jokaiselle kirjoitettiin erikoinen hoitokortti mitä ankarimpine lääkärinmääräyksineen, joita emme tietenkään noudattaneet. Saatuaan tietää siitä Lenin käski jyrkästi kaikkien yöntekijäin noudattaa lääkärien määräyksiä.

Minulla on säilynyt hoitokortti, johon on kirjoitettu: „Työssä on aina kahden tunnin kuluttua pidettävä väliaika. Iltatyö ja istunnot kielletty. Levolle käytävä aikaisin ja herättävä aikaisin. Joka päivä kävely ja oleskelu ulkoilmassa. Vältettävä huoneita, joissa on tupakansavua. Puheiden pitäminen kokouksissa kielletty”.

Kaikki tämä minun oli täytettävä puolue tehtävieni ohella, ja kokouksia koskevaa viimeistä kohtaa olisin hyvinkin voinut pitää kritiikin tukahduttamisena.

V. I. Lenin ja J. M. Sverdlov.
Valokuva, marraskuun 7 pnä 1918.

V. I. Lenin, J. V. Stalin ja M. I. Kalinin.
Valokuva, 1919.